

**Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024**

Vážené slávnostné zhromaždenie, ctení hostia, dámy a páni, milí študenti!

Vzhľadom na obmedzené časové možnosti mi dovoľte, aby som v príhovore pokračoval v maďarskom jazyku. Môj prejav v slovenskom jazyku môžete sledovať na premietacom plátne za mnou a prostredníctvom tlmočnického zariadenia.

Vážení hostia, srdečne vás vítam na dnešnej akademickej slávnosti spojenej so slávnostným otvorením akademického roka 2024/2025, na ktorej si zároveň pripomenieme i 20. výročie založenia Univerzity J. Selyeho.

Pred viac ako 20 rokmi sa v Národnej rade Slovenskej republiky písala história. V slovenskom parlamente sa takéto udalosti dejú často, ale pre nás, Maďarov žijúcich na Slovensku, sa udalosť takéhoto významu nestáva často, ba ešte menej v oblasti vzdelávania. V histórii vysokého školstva bol tento deň takmer bezprecedentný: dňa 23. októbra 2003 schválila Národná rada Slovenskej republiky zákon o založení Univerzity J. Selyeho (77 hlasmi za, 49 hlasmi proti a 7 poslancov sa zdržalo hlasovania). Tento zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2004. Nezakladali sme len univerzitu, ale zároveň sme si splnili náš dlhoročný sen – študovať v materinskom jazyku, doma, v našej domovine, od materskej školy až po univerzitu. A nielen študovať ale v tomto jazyku vzdelávať učiteľov a pedagógov, duchovných a sociálnych pracovníkov, odborníkov na ekonomiku a informatiku. Áno, všetky tieto profesie boli v krajine nedostatkové, a čiastočne sú nimi aj dnes. Počas dvadsiatich rokov sme odovzdali viac ako desaťtisíc diplomov študentom, ktorí absolvovali bakalárske, magisterské a doktorandské študijné programy. Univerzita si osvojila poslanie slúžiť maďarskej komunite na Slovensku a podporovať rozvoj našej národnostnej menšiny. Je to cieľ, pri ktorého plnení sa snažíme zohrávať aktívnu rolu a naplniť tak aj očakávania tých, ktorí sa zaslúžili o vznik tejto univerzity.

Od začiatku, vážené dámy a páni, uplynulo 7 300 dní, 175 200 hodín. Toto obdobie obsahovalo nespočetné množstvo stanovených cieľov a splnených úloh. Každý rok prichádzali nové výzvy, nové úlohy a nové povinnosti. Akademická sféra je konkurenčné prostredie, kde treba neustále napredovať – ak niekto prestáva pracovať, tak táto jeho absencia sa skôr či neskôr prejaví. Keďže ciele univerzity boli jasne stanovené, práca sa nikdy nemohla zastaviť. Vždy sme robili to, čo bolo potrebné. Občas sa stalo, že sme narazili na prekážky, ale vytrvalo sme pokračovali v ceste smerom k aktuálne stanoveným cieľom. Terézia Dávidová, spisovateľka, ktorá bola dramaturgičkou predchodcu Jókaiho divadla v Komárne, MATE SZ-u, povedala: *„Dvadsiate narodeniny sú ako brána ozdobená kvetmi. Mladý človek cez ňu*

**Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024**

vstupuje do života, opúšťa svet snov a vchádza do ríše realizácie.“ Podobne je to aj s našou inštitúciou, vážení hostia. Sny sú tu na to, aby sme ich realizovali, a my sme nemohli ani inak konať. Takže neustále sa rozvíjame a pracujeme na tom, aby sme vytvárali priestor na pokračovanie a aby sme naplnili aj sny mnohých mladých ľudí o vysokoškolskom vzdelaní.

Vážené dámy a páni! Hoci sme si už vo februári na spomienkovej konferencii pripomenuli začiatky a uplynulé roky našej ustanovizne, mám za to, že dnešný deň patrí aj spomienkam. Ak zasadíme založenie univerzity do medzinárodného politického kontextu, môžeme konštatovať, že Slovensko sa v roku 2004 stalo plnoprávnym členom Európskej únie a NATO, čo do dnešného dňa ovplyvňuje aj naše každodenné životy. Ako Maďari si pripomíname aj smutné neúspešné referendum v Maďarsku o Maďaroch žijúcich za hranicami, ktoré aj po toľkých rokoch zostáva bolestným bodom pre každého Maďara žijúceho za hranicami krajiny.

Ale čo sa udialo v živote našej univerzity za uplynulých dvadsať rokov? Začiatky neboli jednoduché. Začínali sme prakticky z ničoho, bez budov, vybavenia, infraštruktúry a ľudských zdrojov. Počas dvadsiatich rokov sa však podarilo vybudovať stabilnú základňu vysokoškolských učiteľov a zamestnancov, ktorí nielenže považujú túto univerzitu za svoje pracovisko, ale aj za svoju srdcovú záležitosť. Našťastie, mali sme mnoho podporovateľov, ktorým by som sa aj touto cestou chcel poďakovať. Vážené podporovateľky a podporovatelia! Bez vás by Univerzita J. Selyeho nebola tým, čím je dnes. Vďaka vám a spolu s vami sme sa stali skutočnou alma mater. Bohužiaľ, mnohí z našich podporovateľov a tých, ktorí nám boli nápomocní pri založení univerzity, už nie sú medzi nami. S vďakou na nich spomíname a ich pamiatku si zachováme v našich srdciach. Osobitne by som chcel vyzdvihnúť dlhoročnú podporu vlád Slovenskej republiky a Maďarska, ako aj neustálu pomoc vedenia a občanov mesta Komárno, osobitne primátorov mesta, ktorí sú a boli našimi najväčšími podporovateľmi. Myslím si, že práca vykonaná za uplynulé dve desaťročia potvrdzuje oprávnenosť existencie Univerzity J. Selyeho. Naša inštitúcia, okrem toho, že poskytuje domov svojim učiteľom a študentom, je aj duchovným centrom maďarskej komunity na Slovensku. Je to základňa, kde sa okrem vzdelávania uskutočňuje kvalitný výskum, uznávaný aj na medzinárodnej úrovni, čo nám dodáva ďalší impulz pre budúce výzvy. Počas existencie našej univerzity sme sa skutočne stretli aj s občasnými ťažkými obdobiami, ako napríklad s hrozbou preradenia na vysokú školu. Vtedy to bola reálna hrozba, pretože od našej inštitúcie, ktorá mala v tom čase len štyri roky, sa v akreditačnom procese očakávalo, že bude spĺňať rovnaké kritériá ako

Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024

univerzity s dlhodobou históriou a tisíckami pracovníkov. Tieto problémy sa však vyriešili vďaka úsiliu vtedajšieho vedenia našej univerzity, za čo im úprimne ďakujeme.

Dovoľte mi, prosím, venovať sa aj akreditáciám, ktoré sú alfou a omegou univerzitnej existencie a práce. Prešli sme dvoma komplexnými akreditáciami a najnovšie treťou, ktorá sa od predchádzajúcich líšila tým, že sa hodnotil nami vytvorený a do praxe zavedený systém zabezpečovania kvality. Podľa platného vysokoškolského zákona môžeme na univerzitu prijímať študentov len na akreditované študijné programy. Po úspešných akreditáciách môžem s istotou konštatovať, že vďaka vynikajúcej tímovej práci a skvelému kolektívu učiteľov a zamestnancov si vysoký štandard udržujeme nielen v slovenskom vysokoškolskom prostredí, ale obstaráme aj na medzinárodnej úrovni. Rád by som sa poďakoval všetkým našim zamestnancom, že svojou úspešnou prácou prispeli k rozvoju našej inštitúcie a k formovaniu jej imidžu. S ich súdržnou, budujúcou prácou v prospech univerzity počítame aj v budúcnosti.

A keď som už naznačil, tak mi dovoľte, prosím, venovať niekoľko myšlienok nášmu novému systému zabezpečovania kvality. Výkonná rada Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo vo februári 2024 rozhodla, že vnútorný systém Univerzity J. Selyeho a jeho implementácia je v súlade so štandardmi pre vnútorný systém. V zmysle rozhodnutia agentúry univerzita je oprávnená vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy

- v študijnom odbore ekonómia a manažment (1., 2. a 3. stupeň VŠ vzdelávania)
- v študijnom odbore informatika (1., 2. a 3. stupeň VŠ vzdelávania)
- v študijnom odbore matematika (3. stupeň VŠ vzdelávania)
- v študijnom odbore teológia (1., 2., 1.+2. a 3. stupeň VŠ vzdelávania)
- v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy (1., 2. a 3. stupeň VŠ vzdelávania).

Akreditovaný vnútorný systém umožňuje ďalšie uskutočňovanie študijných programov akreditovaných na fakultách, a navyše Univerzita J. Selyeho je oprávnená upravovať príslušné študijné programy bez predchádzajúceho súhlasu agentúry a vytvárať vo vyššie uvedených študijných odboroch a stupňoch nové študijné programy. Je to veľmi dôležitý pokrok, že univerzita je po prvýkrát oprávnená samostatne, vo vlastnej kompetencii vytvárať a akreditovať nové študijné programy vo vyššie uvedených piatich študijných odboroch. Inštitúcia tým prechádza do fázy, ktorá prináša kvalitatívne nové a rozšírené možnosti rozvoja. Môžeme teda s istotou povedať, že Univerzita J. Selyeho, ktorá oslavuje 20. výročie svojho vzniku, je aj z

Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024

hľadiska kvality univerzity, ktorá spĺňa slovenské štandardy, plní svoje povinnosti a očakáva svojich budúcich a súčasných študentov ako moderná vysoká škola.

Okrem zabezpečovania kvality, vedeckovýskumnej práce a publikačnej činnosti venuje naša univerzita veľkú pozornosť aj budovaniu vzťahov. Naša univerzita udržiava živé kontakty s mnohými vysokými školami na Slovensku aj v Európe, aktívne sa zapája do programov Erasmus+, CEEPUS a Makovecz. Je členom medzinárodných združení ako European University Association (EUA), Danube Rectors' Conference (DRC), International Network for Christian Higher Education (INCHE), European University Information System (EUNIS), European Association of Erasmus Coordinators (EAEC), Magna Charta Universitatum (MCU) a The Baltic University Programme (BUP). Máme rozsiahlu sieť cvičných škôl, ktorá zahŕňa takmer 60 inštitúcií, dobre fungujúce programy odbornej praxe a úspešne spolupracujeme s cirkevnými a sociálnymi inštitúciami doma aj v zahraničí.

Vážené slávnostné zhromaždenie! V posledných rokoch sme dosiahli pokrok nielen v oblasti vzdelávania a výskumu, ale aj infraštruktúra našej univerzity si vyžiadala výrazné zlepšenie. Naša inštitúcia eviduje vo svojom majetku nasledovné nehnuteľnosti: budova Pedagogickej fakulty, budova Fakulty ekonómie a informatiky, budovy Študentského domova Čajka I. a II., Konferenčné centrum, Športové centrum a Centrum informačných služieb. Na základe výpožičky univerzita dlhodobo užíva priestory vo vlastníctve mesta Komárno, nachádzajúce sa v budove Dôstojníckeho pavilónu – sídli tu Rektorát a Reformovaná teologická fakulta. V roku 2017 sme na budove PF vybudovali požiarno-únikový východ. V roku 2019 sme riešili havarijnú situáciu cesty vedúcej ku konferenčnému centru a realizovali sme rekonštrukčné práce v ŠD Čajka. V roku 2020 prebehla rekonštrukcia kotolne v športovom centre a v ŠD a zrekonštruovali sme budovu Centra informačných služieb. V roku 2023 sa v ŠD Čajka uskutočnila výstavba zariadenia – tepelného čerpadla na využitie obnoviteľných zdrojov energie. A naše dve najnovšie investície sa týkajú rekonštrukcie a modernizácie športového centra a rekonštrukcie a nákupu zariadenia jedálne na prízemí konferenčného centra. O novom vzhľade zrekonštruovanej jedálne sa budete môcť osobne presvedčiť na recepcii, ktorá bude nasledovať po našom slávnostnom podujatí. Celková hodnota týchto investícií predstavuje takmer 1,8 mil. €. V súčasnosti prebieha rekonštrukcia budovy FEI vo výške viac ako 700-tis. € z Fondu obnovy.

Chcel by som vyzdvihnúť aj výskumné strediská univerzity, Inteligentné robotické centrum a Nanochemické a supramolekulové laboratórium. Obe tieto strediská realizujú výskum na vysokej úrovni, ktorého výstupy sú publikované v prestížnych medzinárodných

Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024

časopisoch. Naše doktorandské študijné programy zohrávajú kľúčovú úlohu v živote našej univerzity. S potešením môžeme konštatovať, že na všetkých troch fakultách uskutočňujeme doktorandské štúdium, čo je nevyhnutné pre vedeckú a výskumnú prácu a pre výchovu nastávajúcej generácie vedeckých pracovníkov. Na PF môžu záujemcovia študovať v doktorandskom študijnom programe „Pedagogika“ a „Didaktika dejepisu“, na FEI v študijnom programe „Ekonomika a manažment podniku“ a „Teória vyučovania matematiky a informatiky“, na RTF je k dispozícii uchádzačom študijný program „Teológia“. Pri tejto príležitosti by som sa chcel poďakovať dekanom, zodpovedným osobám a VŠ učiteľom za garantovanie a uskutočňovanie študijných programov na UJS.

Vážené dámy a páni, milí prítomní! Dnešná slávnostná udalosť nám neponúka iba príležitosť na bilancovanie, ale dáva priestor aj na pohľad do budúcnosti. Dnes neoslavujeme iba 20. výročie našej univerzity, ale aj začiatok novej éry, otvorenie akademického roka 2024/2025. Dlhoročnou tradíciou na našej alma mater je, že počas slávnostného otvorenia akademického roka prezentujeme aj počty študentov.

V aktuálnom akademickom roku je počet zapísaných študentov v bakalárskom štúdiu 1248, v magisterskom štúdiu 346 a v doktorandskom štúdiu 52. Univerzita J. Selyeho má v tomto akademickom roku celkovo 1646 študentov. Rozdelenie celkového počtu zapísaných študentov podľa fakúlt je nasledovné:

- ▶ Pedagogická fakulta 790 študentov,
- ▶ Fakulta ekonómie a informatiky 800 študentov,
- ▶ Reformovaná teologická fakulta 56 študentov.

V uplynulom akademickom roku univerzita mala celkom 415 absolventov, 202 na Pedagogickej fakulte, 197 na Fakulte ekonómie a informatiky a 16 na Reformovanej teologickej fakulte.

Univerzita J. Selyeho počas dvadsiatich rokov svojej existencie odovzdala celkovo 10422 diplomov absolventom, ktorí úspešne ukončili štúdium, z toho 6180 študentom v bakalárskom štúdiu, 3852 v magisterskom štúdiu, 112 v doktorandskom štúdiu a ostatní sú absolventmi rigorózneho konania.

Štatistické údaje o počte študentov za uplynulých 20 rokov nájdete v našej najnovšej jubilejnej publikácii. Prosím, prelistujte si ju, ak máte záujem o podrobnejšie informácie.

Prezentované údaje v porovnaní s minulým akademickým rokom síce vykazujú pokles len o 2 študentov, no bohužiaľ nemôžeme prehliadnúť nepriaznivý vývoj demografických

**Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024**

ukazovateľov, ktorý negatívne ovplyvňuje aj našu inštitúciu. Počty študentov vykazujú klesajúcu alebo stagnujúcu tendenciu, počet maturantov zo stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským na Slovensku sa každoročne znižuje, čím sa zužuje aj základňa, z ktorej k nám prichádzajú študenti. Toto nie je iba náš špecifický problém, ale ovplyvňuje všetky segmenty školstva s vyučovacím jazykom maďarským na Slovensku. Robíme, čo môžeme, ale sme si vedomí, že naše možnosti sú v tejto oblasti obmedzené.

Po predstavení počtu študentov sa teraz obraciam na vás, milí študenti! Vy, študenti prvého ročníka, začínate novú, doposiaľ neznámu kapitolu svojho života. Nebojte sa neznámych ciest, pretože nasledujúce dni, týždne a mesiace vám prinesú nové zážitky, nové skúsenosti, priateľov a známych. No nezabúdajte ani na to, že pred vami sú aj nové výzvy a prekážky. Nezlaknite sa, ak sa stretnete s problémami, pretože v ich riešení vám bude nápomocná akademická obec našej univerzity, ktorej čoskoro sa stanete plnoprávnymi členmi. Vo vašej integrácii vám budú nápomocní aj vaši učitelia a zástupcovia študentskej samosprávy. My, vedenie univerzity a učitelia, vám poskytneme všetku možnú pomoc, ba možno ešte viac. Prosím, podporujte záujmy maďarskej komunity na Slovensku, našej univerzity a vedeckej odbornej činnosti. Buďte súčasťou formovania a uchovávaného našich univerzitných tradícií! Prajem Vám, aby ste sa nestali len obyčajnými občanmi spoločnosti s vysokoškolským diplomom, ale aj skutočnými intelektuálmi, ktorí formujú osud nášho národa. Staňte sa múdrymi a vzdelanými ľuďmi!

Pred 35 rokmi, v roku 1989, pred nežnou revolúciou, zomrel náš svetový občan a spisovateľ narodený v Košiciach, Sándor Márai. Jedna z jeho myšlienok znie: *„Len z detailov môžeme pochopiť podstatu, tak som to zažil v knihách aj v živote. Musíme poznať všetky detaily, pretože nevieme, ktorý z nich je dôležitý, kedy jedno slovo osvieti veci za nimi. Ten, kto naozaj žije a úplne žije, sa nikdy nenudí.“* Milí študenti, objavujte aj vy svet, vyhňte sa nečinnosti a snažte sa čo najviac ponoriť do detailov, aby ste našli skutočnú podstatu vecí a poznania. Využívajte možnosti, ktoré vám ponúka univerzita a mesto Komárno. Sme v mimoriadne dobrej situácii, pretože v našom meste je múzeum, aktívne kultúrne stredisko, máme vlastný systém pevností, nádherné kostoly, kúpele, ostrov a tri rieky. Ktoré mesto sa môže týmto pýšiť? Nádvorie Európy so svojimi 45 budovami predstavuje jedinečné európske architektonické štýly so sochami maďarských panovníkov. Komárno je aj mestom podujatí, pretože neuplynie týždeň, aby kultúrni nadšenci nemali na výber z niekoľkých ponúk. V Komárne sídli aj Jókaiho divadlo, a naša univerzita má v tomto divadle abonentku na 5 predstavení. Prosím, využite túto možnosť, podporte maďarskú kultúru a zakúpte si abonentku

Príhovor rektora UJS
pri príležitosti 20. výročia založenia UJS a slávnostného otvorenia
akademického roka 2024/25
13. septembra 2024

na novú divadelnú sezónu. Na záver, milí študenti, prajem vám počas študentských rokov užitočné získavanie vedomostí, potrebnú usilovnosť ale aj vytrvalosť. Nech je čas strávený tu pre vás všetkých rozhodujúci, nezabudnuteľný a plný zážitkov. Po ukončení štúdia, prosím, uchovajte v pamäti Univerzitu J. Selyeho a spomínajte s radosťou a láskou na roky strávené u nás.

Milí hostia, dámy a páni! Na prahu nadchádzajúceho akademického roka vás všetkých prosím, aby sme aj naďalej spolu, vzájomne si pomáhajúc, prispievali k zveľadovaniu dobrého mena Univerzity J. Selyeho. Opätovne žiadam vašu pomoc a dôveru. Prajem všetkým dobré zdravie, vytrvalosť pri dosahovaní cieľov a úspešný akademický rok plný vynikajúcich výsledkov!

S týmito myšlienkami otváram akademický rok 2024/2025 na Univerzite J. Selyeho. Prajem našej inštitúcii ešte mnoho podobných slávnostných udalostí, kedy môžeme naplniť svoje srdcia a duše sviatočnou náladou!

Vivat Academia, Vivat J. Selye Universitas!